

Saksa lambakoer
(*Deutscher Schäferhund*)
FCI-Standard N°166

Topeltkarv

Pikk ja karm kattedkarv

Päritolu: Saksamaa

Kehtiva ametliku standardi ilmumiskuupäev: 11.08.2010

Kasutamine: mitmekülgne valve-, karja- ja teenistuskoer

FCI klassifikatsioon

Rühm 1 - lambakoerad ja karjakoerad (va Šveitsi mägi- ja karjakoerad)

Alarühm 1 - lambakoerad töökatsetega

Lühike ajalooline ülevaade

Saksa lambakoera tõustandardi eest on vastutav tõu asutajaühinguna *Verein für Deutsche Schäferhunde* (SV), asukohaga Augsburgis, kes on *Verband für das Deutsche Hundewesen* (VDH) liige. Tõustandard koostati ühingu I üldkoosolekul 20. septembril 1899 Maini-äärses Frankfurtis A. Meyer'i ja Max von Stephanitz'i ettepanekute kohaselt. Seda täiendati VI üldkoosolekul 28.07.1901, XXIII üldkoosolekul Kölnis 17.09.1909, juhatuse ja nõukogu koosolekul 5.09.1930 Wiesbadenis ning juhatuse ja volikogu koosolekul 25.03.1961 Saksa Lambakoerte Ülemaailmse Ühenduse - *Weltunion der Vereine für Deutsche Schäferhunde* (WUSV) egiidi all. Seda parandati ning võeti vastu WUSV koosolekul 30.08.1976. Töötati veelkord läbi ja kanti 23./24.03.1991 koos juhatuse volitustega kataloogi.

Saksa lambakoer, kelle sihipärast aretust alustati SV ühingu loomise järel 1899. aastal, on loodud tolleaegsetest kesk- ja lõuna-saksa karjakoeratüüpidest. Aretustöö põhieesmärgiks oli luua kõikidele soovitud nõudmistele vastav teenistusköer. Selle eesmärgi saavutamiseks ongi koostatud tõustandard, mis määratleb saksa lambakoera kehaehituse, olemuse ja iseloomuomadused.

Üldmulje

Saksa lambakoer on keskmist kasvu, veidi väljavenitatud, tugeva ja lihaselise kehaga. Luustik on kuiv, selle ehitus kindel.

Tähtsad mõõdud / mõõtsuhted

Turjakõrgus

isased: 60 kuni 65 cm

emased: 55 kuni 60 cm

Keha pikkus on ligikaudu 10-17% turjakõrgusest pikem.

Iseloom

Saksa lambakoer peab olema võrdset temperamentne, tasakaalukas, enesekindel, täielikult vaba ja välja arvatud vastupidise käitumise provotseerimisel, täielikult hea iseloomuga. Sellele lisaks peab ta olema tähelepanelik ja kergesti dresseeritav. Ta peab olema julge, võitlustahteline ja vastupidav, samuti aga ka sobiv seltsiline, valve-, kaitse-, teenistus- ja karjakoer.

Pea

Pea on kiilukujuline ja vastab keha suurusele (pikkus u 40% turjakõrgusest) ning ei tohi olla tahumatu või liiga pikk. Üldmuljelt on pea kuiv, kõrvade vahelt mõõdukalt lai.

Otsmik on eest- ja kõrvaltvaates vaid veidi kumer, keskvaigu ei ole või see on vaid veidi märgatav.

Ajukolju moodustab u 50% pea kogupikkusest. Ajukolju laius peab ligikaudu vastama selle pikkusele. Kolju kitseneb ülalt vaadates kõrvade juurest ninapeegli suunas vähehaaval ja ühtlaselt ning liitub kaldu, kuid mitte järsu otsmikuvalliga, minnes üle kiilukujuliseks, pikaks ja kuivaks koonuosaks. Üla- ja alalõug on tugevalt arenenud.

Koonuselg on sirge, lohud või kumerused ei ole soovitavad. Mokad on pingul, hästi liibuvad ja tumedad.

Nina peab olema must.

Hammastik peab olema terve, tugev ja täielik (42 hammast vastavalt tavapärasele hambaskeemile). Saksa lambakoeral on käärhambumus, s.t. lõikehambad peavad käärtaoliselt vastastikku haakuma, kusjuures alalõua esihambad lõikuvad ülalõua esihammastega. Tang-, üle- ja alahambumus on vead nagu ka suured vahed hammaste vahel. Veaks loetakse ka otsehambumus, kus lõikehambad sulguvad sirgjoonel. Lõualuud peavad olema tugevalt arenenud, et hambad saaksid sügavale hambaliistule kinnituda.

Silmad on keskmise suurusega, mandlikujulised, veidi kaldu asetusega ja mitte esiletungivad. Silmade värv peaks olema võimalikult tume. Silmatorkavalt heledad silmad ei ole soovitavad, kuna nad rikuvad koera välisilmet.

Kõrvad on saksa lambakoeral keskmise suurusega, aluselt laiad, kõrgele kinnitunud, püstised (ühesuunalised, mitte sussepoole pöördunud) ja teravatipulised, otse ette suunatud. Tipust murdunud ja lontkõrvad ei ole lubatud. Liikudes ja rahulikult

lamades hoiavad paljud koerad oma kõrvu tahapoole vastu pead surutuna, see ei ole viga.

Kael peab olema tugev, hästi arenenud lihastega, kaelalotita. Kael on horisontaaltasapinnalt vaadatuna 45-kraadise nurga all.

Kere

Ülajoon läheb kaelalt üle hästi märgatavale turjale ja horisontaaljoonega veidi kaldu olles üle selja, kuni kergelt kaldu asetseva laudjani ilma mingi nähtava katkemiseta. Selg on keskmise pikkusega, tugev, kindel ja lihaseline. Nimme on lai, tugeva ehitusega ja hea lihastikuga. Laudjas peab olema pikk ja veidi kaldu (umbes 23 kraadi horisontaaljoonest) ja ilma katkemiseta ülajoonelt sabale üle minema.

Rind peab olema mõõdukalt lai, alarind võimalikult pikk ja hästi arenenud. Rinna sügavus peab olema 45-48% turja kõrgusest.

Roided peavad olema mõõdukalt võlvjad. Tünjas rind on viga nagu ka liiga kitsas rind.

Saba ulatub vähemalt kannani, kuid ei tohi ulatuda üle poole põiast. Saba alumisel küljel on karv veidi rikkalikum ning saba hoitakse alla rippuvana veidi kaardu. Ärrituses ja liikudes on ta rohkem tõstetud, kuid ei tohi siiski horisontaaljoont ületada. Korrigeerivad löikused on keelatud.

Jäsemed

Esiosa

Esijalad on igast küljest vaadatuna sirged, eest vaadatuna täiesti paralleelsed.

Labaluu ja õlavars on ühepikkused ja tänu tugevale lihastikule kindlalt vastu keha asetsevad. Nurk labaluu ja õlavarre vahel on ideaaljuhul 90 kraadi, kuid tavaliselt kuni 110 kraadi.

Küünarnukid ei tohi seistes ega liikudes olla välja- ega sissepoole pöördunud. Küünarvarred peavad olema igast suunast vaadates sirged ja teineteise sihtes täiesti paralleelsed, kuivad ja hea lihastikuga. Randmete pikkus on umbes 1/3 küünarvarre pikkusest ja nad liituvad sellega 20-22-kraadise nurga all. Liialt püstised (vähem kui 20 kraadi) nagu ka liialt längus (rohkem kui 22 kraadi) randmed piiravad koera kasutamist, eriti tema vastupidavust.

Käpad on ümarad, hästi sulgunud ja võlvjad. Päkad on kõvad, kuid mitte haprad. Küüned on tugevad ja tumedad.

Tagaosa

Tagajalad tahapoole asetusega ning tagant vaadatuna paralleelsed. Reieluu ja sääreluu on peaaegu sama pikkusega ja teineteisega 120-kraadise nurga all liitunud. Reied on tugevad ja hea lihastikuga.

Hüppeliigesed on tugeva ehitusega ja kindlad. Pöiad seisavad vertikaalsetena hüppeliigete all.

Käpad on hästi sulgunud ja veidi võlvjad, päkad kõvad ja tumedad. Küüned on tugevad, võlvjad ja samuti tumedad.

Liikumine

Saksa lambakoer on traavija. Jäsemete pikkus ja nurgad peavad olema üksteisega selliselt kooskõlastatud, et ta saaks seljajoone olulise muutuseta tagajalad keha keskpaigani tõugata ja esijalgadega sama pikalt välja astuda. Igasugune kalduvus tagajalgade ülenurgistusele vähendab tugevust ja vastupidavust ning nede läbi kasutusvõimalusi. Korrektsed keha mõõtsuhted ja nurgad tagavad maadligi hoidva liikumisviisi, mis loob pildi väsimatust edasiminekest. Ettepoole lükatud pea ja veidi tõstetud saba aitavad ühtlaselt ja rahulikult traavival koeral moodustada

kõrvatippudest üle turja ja selja kuni sabaotsani välja sujuvalt kaarduva sirge seljajoone.

Nahk

Nahk on (lõdvalt) sobiv, kuid ilma voltideta.

Karvkate

Karvatüüp

Saksa lambakoera aretatakse kahes karvatüübis: topeltkarv ja pikk ning karm kattekarv – mõlemad aluskarvaga.

Topeltkarv:

Kattekarv peab olema võimalikult tihe, eriti karm ja tihedalt liibuv: pea peal, sh kõrvade siseküljel, jäsemete esiküljel, käppadel ja varvastel on karv lühike, kaelal veidi pikem ja rikkalikum. Jäsemete tagaküljel on karv pikem ulatudes randme ja kannani, reitele moodustuvad mõõdukad "püksid".

Pikk ja karm kattekarv:

Kattekarv peab olema pikk, pehme ja mitte tihedalt liibuv, tuttidega kõrvadel ja jalgadel, puhvis "püksid" ja kohev saba, kusjuures tutid on suunaga allapoole. Pea peal, sh kõrvade siseküljel, jäsemete esiküljel, käppadel ja varvastel on karv lühike, kaelal mõnevõrra pikem ja rikkalikum, moodustades peaaegu laka. Jäsemete tagaküljel ulatub karv randme või kannani ning reite tagaküljele moodustuvad ilmsed "püksid".

Värvus

Värvid on must korrapärase punakaspruunide, pruunide, kollaste kuni helehallide piiretega, ühevärviline must, tumeda varjundiga hall, musta sadula ja maskiga. Mitte silmatorkavad, väikesed valged märgid rinnal või väga heledad jäsemete siseküljed on lubatud, kuid ei ole soovitatavad. Ninapeegel peab kõigi värvuste puhul olema must. Koerad, kellel on kahvatu mask või see hoopis puudub, kellel on kollakad või silmatorkavalt heledad silmad, heledad märgid rinnal ja heledad jäsemete siseküljed, samuti need, kellel on valkjad küüned ja punane sabaots või luitunud, ähmased värvid, loetakse nõrgalt pigmenteerituks. Aluskarv on hallikat tooni. Valge värvus ei ole lubatud.

Suurus / kaal

Isased:

Turjakõrgus: 60 cm kuni 65 cm

Kaal: 30 kg kuni 40 kg

Emased:

Turjakõrgus: 55 cm kuni 60 cm

Kaal: 22 kg kuni 32 kg

Munandid

Isastel koertel peab olema kaks normaalselt arenenud, täielikult munandikotti laskunud munandit.

Vead

Iga kõrvalekalle eelpooltoodud punktidest loetakse veaks ning veasse suhtumise tõsidus peab olema täpselt vastavuses selle avaldumise astmega.

Suured vead

Iga kõrvalekalle eelpooltoodud tõu iseloomustusest, mis avaldab mõju töövõimele.

Kõrvavead: Kõrvad asetsevad külje poole või liiga madalal, otsast murtud kõrvad, sissepoole suunatud kõrvad. Kõrvad ei ole tugevad.

Tugev pigmendipuudus.

Suured puudused üldises kindluses.

Hambavead: Kõik need kõrvalekalded käärhambumisest ja korrektsest hammastikust, mis ei ole hülgavateks vigadeks.

Hülgavad vead

- a) Nõrga iseloomuga ja nõrganärvilised koerad, kes ründavad.
- b) Raske HD-ga (puusaliigeste düsplaasiaga) koerad.
- c) Ühe- või kahepoolsed krüptorhid ning koerad, kellel on selgelt ebavõrdsed või kängunud munandid.
- d) Üldmuljet moonutavate kõrvade või sabaga koerad.
- e) Väärarengutega koerad.
- f) Hammavigadega koerad järgmiste vigade puhul:
Puudub:
1 kord 3. eespurihammas (P3) pluss mõni teine hammas või
1 kihv
või 1 kord 4. eespurihammas (P4) või
1 kord 1. tagapurihammas (M1) või vastavalt 2. tagapurihammas (M2) või
kokku kolm või rohkem hammast.
- g) Lõualuu puudujääkidest tingitud hambumisvigadega koer: ülehambumus 2 mm ja enam, alahambumus, tanghambumus kõigi 12 lõikehamba puhul.
- h) Koerad, kes on standardist 1 cm kõrgemad või madalamad.
- i) Albinism.
- j) Valge karvavärv (ka tumedate silmade ja küünte korral).
- k) Pikk sirge kattedkarv ilma aluskarvata.
- l) Pikk karv (pikk, pehme kattedkarv ilma aluskarvata, moodustab tihti seljal seitli, tupsud kõrvadel ja narmasjutid jalgadel ning sabal).